

megjelenik kéthavonta

11. évfolyam | 5. szám | 2012. szeptember

Tanévnyitó gondolatok

Halkan útra kel a nyár, s észre sem vesszük, beköszönt az ősz, a szeptember, s vele az új tanév. Régen, a magyar falvakban ősszel kipakoltak mindent a házból, kimeszeltek és kijavították a vakolat hibáit. A gazda számot vetett arról, hogy mit tett jól, és hogy mit fog másképp tenni a jövő esztendőben.

Nekünk is érdemes így tennünk: kipakolnunk, végignéznünk és helyre raknunk a nyári élményeket, tapasztalatokat, hogy aztán a tanév során mindig a legmegfelelőbbet tudjuk elővenni, használni; emellett érdemes felfrissíteni az elmúlt tanév tanulságait és azok alapján tervet összeállítani. Egy olyan tervet, amelynek elkészítéséhez az iskola valamennyi szereplőjének – diákok, pedagógusok és munkatársak, szülők, fenntartó, civil szervezetek – hozzá kell tennie valamit, a megvalósításból pedig részt kell vállalnia, hiszen e nélkül ma már aligha lehet egy iskolát fenntartani, fejleszteni.

Mire is gondolok? Gondolok itt a szülői ház, az iskola, a helyi társadalom más jellemformáló intézményei és színterei által megfogalmazott örökérvényű elvekre, értékekre és tettekre, a melyek közösen szolgálják gyermekeink, tanulóink szellemi, lelki és erkölcsi fejlődését. A sikeres munka feltétele több lábon áll: éppúgy része a helyi társadalom együttműködése, összefogása, bizalma, mint kollégáim és munkatársaim alázatos, becsületes és

felelősségteljes munkavégzése, a fenntartó részéről pedig a nyugodt működés feltételeinek megteremtése, a kiszámíthatóság és a stabilitás biztosítása. De mivel a tanulás és a munka nélküli iskolát még nem találták fel, éppen ezért egy iskola eredményessége és sikeressége nagyban múlik diákjainak hozzáállásán, munkáján és tanulásán is. Az iskolakezdés megváltoztatja a családok életét, különösen ahol először megy a gyermek, „a család szeme fénye” iskolába. Biztosan tele vannak most félelemmel, aggodalommal, de

ezért kérem Önöket, osszák meg velünk véleményüket, tapasztalataikat az iskoláról! Mondják el, ha úgy gondolják, valamit jól csinálunk, mert nem csak a gyerekek, hanem a felnőttek, a pedagógusok is örülnek az elismerésnek. Jelezzék azonban még időben azt is, ha valamiről más a véleményük! Beszéljük meg a problémákat, és tegyünk közösen a megoldásért! Valamennyi pedagógushoz bizalommal fordulhatnak kérdéseikkel, javaslataikkal! Bízom benne, hogy a szülők és az iskola EGYET AKARVA, EGYMÁST SEGÍTVE meg tudja

majd valósítani elképzeléseit ebben a tanévben is! Az előző években már sok mindent sorba vettem, amit fontosnak tartok egy jó tanév megalapozásához, sikeres elvégzéséhez. Pontosságra, szorgalomra, következetességre, toleranciára, önfegyelemre, a külső és belső környezetünk megóvására kértem a tanulóinkat. Most egy olyan tulajdonságot emelek ki, amelyet kiveszőben látok, de az érvényesülésnek

nagyon fontos feltétele: ez a kitartás. Miért kiábrándító, miért nem vonzó ez a szó, és főleg ez a tartalom: kitartás, kitartó, kitartani. Mi van benne, mögötte, mellette, ami taszít? Ha valaki kitartóan végez, csinál valamit, biztos hosszú ideig teszi – márpedig a mi felgyorsult életünkben gyorsan, minél előbb végére kell jutni a dolgoknak, minél hamarabb valami eredményt kell elérni, nincs idő totóználni, piszmogni, vacakolni.

azt hiszem, ez természetes velejárója a mai napnak. Egyre viszont megkérem Önöket: bízzanak bennünk! Mi pedagógusok mindent meg fogunk tenni azért, hogy a ránk bízott feltett kincseik – a gyermekeik - ügyes, okos és intelligens fiatalokká váljanak. Bízzanak tanítóinkban, tanárainkban, ugyanakkor szeretném megkérni Önöket, hogy segítsék pedagógusaink munkáját gyermekeik boldogulása érdekében! Mi továbbra is nyitottak, együttműködőek és felkészült pedagógusok vagyunk, de biztosan nem tévedhetetlenek! Éppen

Ami sokáig tart, unalmassá válik, s olyan tág a világ, annyi mindent lehet, kell mindig újat látni és hallani, ha egy valami leköt, sok minden másról lemaradhatunk. A kitartásban semmi könnyedség, semmi lezserség nincs. A kitartás izzadságszagú. Nem kell hozzá nagy ész, különös tehetség, találékonyság, innovatív szellem, bátorság. A kitartásban nincs semmi spontaneitás. Kitartásra valami külső körülmény, mások akarata – a diákéletben a szülők, tanárok ösztönzése – kényszeríti az embert.

No, itt álljunk meg egy pillanatra! Mi van, ha nem mások akarata, nem külső körülmény kényszeríti az embert kitartásra? Mi van, ha maga m döntök úgy: kitartó leszek?

Nem addig, amíg megváltozik körülöttem a világ! Csak addig, amíg én elhatározom, eldöntöm:

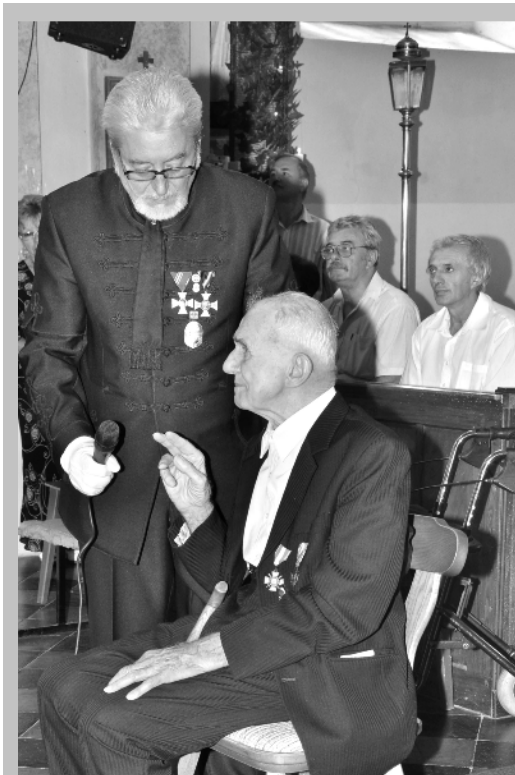
hogy amíg ezt a feladatot el nem végzem, nem állok fel!
csak addig, amíg azt a mulasztásomat

nem pótoltam, nem kapok bele új dologba! csak addig, amíg a hibát, amit elkövettem, ki nem javítom, meg nem bánom! csak addig, amíg a szokást, amit magam is rossznak tartok, el nem hagyom, nem leszek jóban magammal! Próbáljuk ki, mi van, mi történik ilyenkor! De én is megjósolhatom: nem leszel fáradt az elvégzett feladat, munka után, hanem elégedett; nem idegeskedéssel viseled tovább a mulasztás terhét, hanem felszabadulsz; nem nyomaszt a hibád, hanem sokkal több energiád, sokkal több erőd lesz. A kitartásnak ugyanis ez a titka, ez a lényege: lelkiert ad. Minél kitartóbbak vagyunk, annál többet. Olyan, mint a szeretet: minél tovább fogyasztod, minél inkább élsz vele, annál több lesz a birtokodban. Kívánom, hogy a 2012/2013. tanévben mind több tanuló élje át ezt a lelkiállapotot!

M.A.

Az első osztályos tanulók Jakabné Katics Ildikó tanítóval

Vitéz avatás

2012. júliusában vitézzé avatást tartottak Pellérden a templomban. A mise végeztével, ünnepélyesen bevonult vitéz Hunyadi László a Vitézi Rend Főkapitánya és vitéz Dékány Ágoston a Vitézi Rend országos törzskapitánya. A Himnusz és a Magyar Hiszekegy elhangzása után, felkérték Tajti Zoltán polgármester urat, hogy tartsa meg nyitó és köszöntő beszédét. A beszédet követően, Pulai Imre avatandó, esküt tett a Vitézi Rend eszménye és célja iránt. Az ünnepélyes eskü után Dékány Ágoston úr megkondította a VR Országvédő Pajzsát, mellyel jelezte az avatás kezdetét. Az avatás után a Főkapitány úr beszéde következett, majd a főtisztelendő úr áldásával zárult. Az avatás után a Szózat, a Székely Himnusz, majd a Boldogasszony Anyánk eléneklésével fejeződött be a ceremónia.

Szerecz Gábor

Önkormányzati hírek

Pellérd Önkormányzat Képviselő-testülete 2012. július 26-án tartott ülésén napirenden szerepelt a nyertes IKSZT és falumegújítás pályázat keretében megvalósítandó beruházások finanszírozásának valamint lebonyolításának ütemezése és a LEADER program keretében egy új faluszépítő és kulturális egyesület létrehozása. Döntött továbbá a képviselő-testület arról, hogy a Pécsi Többcélú Kistérségi Társulás – mint intézményfenn tartó – által pályázat kerüljön benyújtásra a Dél-Dunántúli Operatív Program keretében kiírásra kerülő „Nevelési intézmények fejlesztése” pályázati célon belül óvoda épület kiváltására. További pályázatként került benyújtásra a TÁMOP-6.1.2. keretében az „Egészségre nevelő és szemléletformáló életmódprogramok támogatása” elnevezésű pályázat.

Közeleg az őszi és ezzel együtt az őszi kerti munkálatok, takarítások ideje.

Felhívjuk azonban a lakosság figyelmét, hogy a munkálatok során se feledkezzenek meg a hatályban lévő az avar és kerti hulladékok nyílttéri égetéséről szóló rendeletben foglalt szabályokról!

A rendelet értelmében:

- Az egészséges, kórokozóktól és kártevőktől mentes kerti hulladékot hasznosítani kell.
- A kerti hulladék hasznosításáról elsősorban komposztálással (komposztot talajjavító anyagként lehet felhasználni), ha ez nem lehetséges, elszállításával kell gondoskodni. Az elszállítás során a települési szilárd hulladék gyűjtésére és elszállításra irányuló kötelező helyi szolgáltatás igénybevételéről szóló önkormányzati rendelet előírásait kell betartani.
- Az (1)-(2) bekezdés szerint nem hasznosítható –helyben (telken belül, illetve az azt határoló közterületen) keletkezett kerti hulladék semmisíthető meg égetéssel. **Lábon álló növényzet tarló égetése tilos!**
- Az égés folyamatának gyorsítására légszennyező vagy bűzös segédanyag nem alkalmazható.
- A kerti hulladékot elégetni a lakosság egészségének és a környezet tisztaságának védelme érdekében **október 1-je és április 30-a között, naponta 10⁰⁰ – 18⁰⁰ óra** közti időtartamban lehet.
- A kerti hulladék égetése tilos:
 - a.) az (1) bekezdésben engedélyezett időszakon kívül,
 - b.) vasár- és ünnepnapokon,
 - c.) egészségügyi, szociális és oktatási intézmények (rendelő, gyermek-, ifjúsági-, művelődési-, sportlétesítmény) 100 méteres körzetében azok működési ideje

alatt,

- d.) párás, ködös, esős időben, erős szél esetén,
- e.) közterületen,
- Égetni csak megfelelően kialakított tűzrakó helyen, vagyoni és személyi biztonságot nem veszélyeztető módon, nagykorú cselekvőképes személy folyamatos felügyelete, és a lakókörnyezet lehető legkisebb zavarása mellett lehet. A füstképződés csökkentése érdekében a kerti hulladékot előzetesen szikkasztani, szárítani kell, és az eltüzelés csak folyamatosan kis adagokban történhet.
- Az ingatlan tulajdonosa, kezelője, bérletje (a továbbiakban: tulajdonos) az égetés során köteles gondoskodni a szükséges tűzoltási feltételekről, eszközökről (pl. oltóvíz, homok, stb.)
- Az égetés végén meg kell győződni arról, hogy a tűz elhamvadt és gondoskodni kell annak belocsolásáról vagy vékony földréteggel történő lefedéséről.
- Az égetendő kerti hulladék nem lehet szennyezett, vegyi anyaggal kezelt. Kommunális, ipari eredetű hulladékot (műanyagot, gumit, vegyszert, festéket, ezek maradványait) nem tartalmazhat, a kerti hulladékkal együtt kommunális és ipari eredetű hulladék nem égethető.
- **A hatóságilag elrendelt általános tűzgyújtási tilalom alól a rendelet nem ad felmentést!**

Nyomatékosan felhívjuk a szőlőhegyi ingatlantulajdonosok és használók figyelmét, hogy a szőlőhegyi kommunális hulladék elhelyezésére, elszállítására vonatkozó szabályokat tartsák be! A Szőlőhegyen a szervezett kommunális hulladékszállítás a Félhegyi út, az Ördög-völgyi út, Hegyderék út, Menyecske-völgyi út, Kesevölgyi út útvonala terjed ki. Ezekre a helyekre lehet kihelyezni a gyűjtőjárat számára – **legkorábban a szállítási napot megelőző vasárnap este 18 órától legkésőbb hétfő reggel 6 óráig - a hulladékot 110 literes edényben vagy annak megfelelő méretű műanyag zsákban. Egyéb időpontban szemetet kihelyezni **TILOS!!!** A gyűjtőjárat hétfői napokon reggel 6 órától jön. Zöldhulladék szállítás és lomtalanítás a Szőlőhegyen nincs, ezért kérjük az ilyen jellegű hulladékot NE helyezze el a szemetes edénybe, zsákba illetve gyűjtőpontokon és egyéb helyen sem. A zöldhulladék kezelésére javasolt eljárás a komposztálás! A műanyag, üveg és papír hulladék elhelyezésére szelektív hulladékgyűjtő edények állnak rendelkezésre jelenleg a COOP áruház mögötti területen, rövidesen azonban a Mecsek-Dráva Hulladékgazdálkodási Program keretében a település további négy pontján kerülnek majd elhelyezésre.**

A tartalomról

Vitéz avatás 2

Önkormányzati hírek

Önkormányzati hírek 3

ÁMK

Bemutatók 4

Reformáció 4

A szüret ünnepe 5

Kulturális Tábor Pellérden 6

CIVIL SZERVEZETEK

Horgásznár 8

Szüret a szőlőhegyen 9

VISSZATEKINTÉS

Hazahívogató falunap Szalókán 10

TEST ÉS LÉLEK

Az új református lelkipásztor bemutatkozása 11

Molnár Mária segítője Lomon József (1) 11

Dr. Gulácsy István 12

VÁLLALKOZÓINK

A Mecsekvidék Helyi Közösség Egyesület pályázati hírei 12

GYÖKEREINK

Királyaink 13

TEST ÉS LÉLEK

Lakossági tájékoztató: Több figyelmet a közlekedőktől! 14

VÁLLALKOZÓINK

Bemutatók: Gyorsan, egyszerűen, hatékonyan és "zölden" Tízéves a PROWATECH Kft. 15

PROGRAMAJÁNLÓ

Eseménynaptár 16

Bemutatók

Új kémia szakos tanárt köszönthetünk a pellérdi iskolában **Keresztély Renáta** személyében, a nyugállományba vonult dr. Deliné Szegvári Csillát váltja.

Keresztély Renáta vagyok, biológia-kémia szakos tanár. Szombathelyen születtem, majd 18 év múlva Budapestre kerültem az ELTE Főiskolai Karára, ahol diplomát szereztem. Általános és középiskolákban dolgoztam, vízvizsgáló analitikusként is kipróbáltam magam, de a tanítás visszavonzott az iskolába.

Kémiatanárként fontosnak tartom, hogy ez a tantárgy ne negatív élményként épüljön be a diákok emlékeibe, hanem megtanítsa őket a kreatív gondolkodásra, a természet megbecsülésére, és a környezettudatos életszemléletre. Remélem, hogy Pellérden is sikeresen végezhetem ezt a feladatot.

E tanévben az angol nyelvet hat tanulócsoporthoz **Szilárd Adél** angol szakos tanár oktatja iskolánkban és a görcsönyi tagiskolában. Bemutatók sorait olvashatják az alábbiakban.

Emberek tanítani nagy kiváltság, másrészt hatalmas felelősség. Úgy tanítani, hogy a másik fél örömet leljen a tanulásban, pedig igazi kihívás. Négy éve igyekszem ennek a feladatnak megfelelni. Ez alatt a röpke idő alatt tanítottam középiskolás fiatalokat, felnőtteket, általános iskolában legin-

kább felsősöket, és most, itt Pellérden alkalmam nyílt a legfiatalabb korosztállyal is megismerkedni. Manapság senki sem vonja kétségbe a nyelvtanulás fontosságát. Szükség van arra, hogy idegen nyelven is meg tudjuk magunkat értetni. Pellérden hagyománya van a német nyelv oktatásának, az angol nyelvvel pedig egy nagyon jól használható eszközt kap kezébe a tanuló. Amit fontosnak tartok a tanítás tartok a tanítás során az az, hogy felkeltssem tanítványaim érdeklődését a nyelv iránt. Tudjuk, hogy amikor nem külső nyomásra tanulunk, hanem azért, mert tényleg érdekel amivel foglalkozunk, az a legerősebb hajtóerő. Ha ez kialakul, többé már nem nyűg a tanulás, hanem érdekes, örömteli feladat. Hiszem, hogy a belső motiváció egyik kulcsa a siker. Ha sikerélménye van a tanulónak, ha azt érzi, hogy képes jól teljesíteni, az nagy ösztönző erővel bír.

Szeretek nyelvet tanítani, mert közben érdekes, vicces, szórakoztató élményeket szerezhet be tanár, tanítvány egyaránt. Szoktunk játszani, énekelni, viccet mesélni, színészkedni, keresztretjvényt fejteni. Hiszem, hogy szórakozva is rengeteget tanulunk. Mellette viszont jelen kell hogy legyen az elmélyült, fegyelmezett tanulás is. Ha e kettő kéz a kézben jár, nem marad el a siker. Ezt kívánom minden kedves tanítványomnak erre az évre.

Reformáció

Nekünk reformátusoknak október hónapja a reformáció hónapja. 1517. október 31-én szögezte ki Luther Márton a 95 tételt a Wittenbergi vártemplom kapujára, amely elindította az egyház megújulását, a Bibliához való visszatérést. Mi, pellérdi reformátusok Siklós Vára felé tekintünk, mert az 1500-as évek elején a Perényiek birtokában volt a siklói vár és az udvari prédikátor Siklói Mihály hirdette a Perényieknek és a vár katonáinak, majd Baranyában, vagyis a siklói uradalomhoz tartozó falvakban a reformatori tanítást. „Az igaz ember pedig hitből él” volt a reformációt elindító ige.

Pál római levele 1:17.
Sz.L.

Lakossági Felhívás!

Tisztelt Lakosok!

Évről évre egyre több család számára nagy problémát jelent a fűtés megoldása a hideg beköszöntével. Sajnos egyre több gyermekes családot érint ez a probléma. Szolgálatunk kéri azon lakosok segítségét, akik fel tudnak ajánlani megfelelő állapotú, használható fatüzelésű kályhát. A kályha adományaik kistélepülésen élő rászoruló családokhoz jutnak el.

HA SEGÍTENI TUD, KÉRJÜK JELENTKEZZEN a Családsegítő Szolgálat családgondozójánál az alábbi elérhetőségen.

Családgondozó neve: Fürnstallné Keller Anita
Telefonszám: 0630/476-1385

Segítségüket Köszönjük!

Esztergár Lajos Családsegítő Szolgálat és Gyermekjóléti Központ

Gyenis Gabriella
Igazgató

A szüret ünnepe

A borkultúrát tanulmányozva, a szőlő és bor legnagyobb ünnepe mindig a szüret időszaka volt. Az ókori sziklafestményeken, vázákön gyakran ábrázoltak szüretelési jeleneteket. Ezekből sokat megtudhatunk a korabeli borkészítésről. Többek között azt is, hogy a szőlő levét nem préseléssel, hanem lábbal, taposással nyerték ki. Ez a szokás Európában egészen az utóbbi évszázadokig megmaradt. Sok évnek kellett eltelnie, mire a szőlőműves népek rájöttek arra, pontosan mikor érett meg a sokféle fajtájú szőlő, milyen időpontban történjen meg a szőlő leszüretelése, mert erre már nagyon hamar felfigyeltek, a jól megválasztott szüret a bor minőségét is befolyásolja. A szüret ideje a mi éghajlatunkon főként szeptember és október hónapokra esik. A sokféle szőlőfajta, az újabb és újabb nemesítések következtében a határok jelentősen kitolódtak, ismerünk olyan fajtákat, amelyeket már júliusban szüretelhetünk, például a Csaba gyöngye szőlőt. A szüret idejének pontos meghatározása a középkorban vált igazán fontossá. Ez részben az uradalmi, királyi és egyházi szőlőbirtokokon a szőlő és a bor minőségének megóvása miatt volt fontos elvárás, hiszen így hozzáértő szakemberek (vincellérek, pincemesterek, hegybírók...stb.) vizsgálták meg a termést és rendelték el a szüretet. A másik ok nagyon is profán, a szőlőhöz kapcsolódó adózás (szőlődézma, hegyvám...stb.) miatt következett be, hiszen a szüretelés idejének rendeltetészerű meghatározásával el lehetett érni, hogy a borvidékről adózatlan szőlő, must vagy bor kerüljön elszállításra. A régi Magyarországon a legnagyobb őszi munka mindenképp a szüret volt, s erre az időszakra mozgósították a legtöbb embert. Az érési időszakban nagyon figyeltek a szőlőhegyek biztonságára, s nem volt ritka, hogy öröket, szőlőcsőszöket fogadtak a már meglévő hegymesterek mellé, hogy vigyázzanak a termésre. A szőlő dézsmálását szigorúan büntették, nem engedték be a még a legelésző állatokat sem. A szőlők közötti földet gondosan felgereblyézték, hogy az esetleges lopók nyomát könnyedén azonosíthassák. Az ég madarai sem voltak biztonságban, mivel a sereglyek pusztítását megakadályozandó, sűrű puskaropogás, lövöldözés jelezte, az örök is éberrel figyelnek. Érdekes, hogy néhány szőlőhegyen a rendeletek szerint a szőlő csipkedését, kóstolását várandós nőknek megengedték, de

tényleg ők voltak a kivételek. Egy urasági rendeletben, amely a hegymesterek számára íródott 1713-ban, a következő olvashatjuk: "A község elöljárói, hegymesterei tartoznak annak idejében, valamint eddig szokásban volt, úgy jövődében is a község nevében a földes uraságnál a szüretelés végett jelentést tenni, s erre engedélyt nyerni ... Hogy a bornak jósága, következképpen becse megmaradjon a töpött szőlőszedés, annál inkább vidékieknek annak eladása tilalmaztatik." Az ilyen szigorú előkészületek után a földesúr kiadta a szüretelési engedélyt, s a szőlőhegyek hetekre benépesültek. A közös munka természetesen vidáman folyt, gyakran énekléssel, vidám anekdotázással teltek az órák. A nap végén pedig ha még erővel bírták és a munkát befejezték hajnalig tartó, táncmulatságok következtek. Az Alföldön Szent Mihály napján kezdődött a szüret (szeptember 29.), a Dunántúlon főként Szent Gál és Teréz napján (október 15-16.) adták ki az engedélyeket, a kései fajtákról híres Somlón, Ság-hegyen Orsolya napján (október 21.), Tokajban pedig Simon-Júda napján, (október 28.) kezdődött a nevezetes esemény. A leszüretelt szőlőt általában a lakóházaknál taposták ki és ott is erjesztették. A prések valószínűleg még nem terjedtek el, ellentétben a hordókkal és faedényekkel, melyek a 15-16. századra sok helyen felváltották a börtömlőket és az agyag és kőedényeket. A hordókészítők a hordók karikáját általában mogyoróvesszővel kötötték össze. A jobbágyok, saját szőlőikben, ahol lehetett szabotálták a dézma beszolgáltatását. Ennek legegyszerűbb módja a korai szüretelés volt, amikor a borkereskedők még a szüreti időszak előtt felvásárolták és elszállították a bor egy részét, így az nem esett tízed alá. A bevezetett ellenőrzéseket is könnyen átjátszották azzal, hogy a dézmaszőlőt csak részben préselték vagy taposták ki és a még jelentős musttartalmú cefrét otthon még egyszer feldolgozták. Ha a szőlő megérett a vincellér ellenőrizte a borászati eszközök (hordók, kádak, szüretelő helyiségek) állapotát. A szüret akár 10 napig is eltartott, melyen a vincellérek is kötelezően részt vettek. A szőlőt a 18. században gyakran malomkő segítségével préselték, majd a mustot az uraság pincéibe szállították. Ebből a századból tudjuk viszont, hogy a saját művelésű, jobbágyi szőlőkben nem ügyeltek a minőségre és a must kezelésére, mivel a szőlőbirtokosok egy része a leírások

szerint "elkülönítés nélkül fehérre a feketével, épet a rohattal összevegyített." Mint láttuk az uradalmi és a paraszti szőlőkben nagy különbség mutatkozott a szüretelés és a must kezelésének technikájában. Az uradalmi szőlőkben a pincetechnika, a szűrés, fejtési eljárások sokat fejlődtek, a vincellérek, pincemesterek értették a dolgukat, s a szüretet is megfelelő időben kezdték meg, a XVIII. századtól már mindenhol ügyeletek a különböző érettségi fokú szőlők, külön szüretelésére. Mindazonáltal a szüret valóban ünnep volt, akár a nagybirtokokon, akár a kisbirtokosok szőlőhegyein. A munkák végeztével következtek az ünnepi felvonulások, szüreti bálók. Ezeknek minden bizonnyal ókori eredetük lehetett, s valószínűleg a görög-római kultúrkörbe vezetnek vissza bennünket. Dionüszosz és a Bacchus kultusza a kereszténységben is tovább élt, igaz lényegesen szolidabb formában. Erre utalnak a felcicomázott lovaskocsik, a maskarába öltözött lányok-fiúk felvonulása, s sok helyen Európában és Magyarországon feltűnik Bacchus is, mint szobor vagy beöltöztetett személy. Tokaj környékén a szüreti felvonulásokon Bacchust például "Baksus" néven magyaros öltözetben, hordóra ültetve hordozták végig az utcán. A felvonulásból nem maradhat el egy kisebb zenekar sem, hogy a talpalávaló se hiányozzon, s a menetet gyakran vezette fel egy hosszú rúdra felakasztott szőlőből készített hatalmas fonat, amely egyértelműen bibliai utalás, s a bőséget, jólétet szimbolizálta. A szüreti felvonulást és az egész szüreti időszakot önfeledt szüreti bál zárta le, amely méltóképp fejezte ki a nép életszeretét, élni akarását. A korábban említett szőlőfonatokat a bálban ügyes "tolvajok" dézsmálták, illő volt ugyanis a Kedvesnek néhány szemet a kiállított füzérből megszerezni. Ha az illető lebukott és észrevették zálogot fizetett, sok helyen pedig vicces feladatokat kellett teljesítenie. Minden évben megünnepeljük községünkben a termények betakarítását, a szüretet. Fontos nap ez nekünk. Már reggeltől izgatottan készülődünk a délutáni és koraesti programokra. Fontos, hogy ezt a napot az elkövetkezendő években is megrendezzük, hisz így örökíthetjük át a hagyományt és a természet tiszteltét. Minden érdeklődőt szeretettel a Szüreti Mulatságra!

Forrás: bor-neked.hu
M.A.

KULTURÁLIS TÁBOR PELLÉRDEN

Egy pályázatnak köszönhetően, idén színvonalas, összművészeti táborral lephettük meg a község fiataljait. Augusztus 6-31 között négy héten át, különböző művészeti témákban, ismerkedhettek meg az érdeklődők a mesterek foglalkozásával. Felsorolnám a művészeket, hiszen nekik köszönhető, hogy igen tág és különféle témában oktatták a gyerekeket:

Sas Zsuzsanna, Újvári Ildikó – tűzzománc
 Ácsné Vér Márta – nemez
 Bicsár Vendel – ötvös
 Boczán Béla, Kovács Gábor – népi hangszerek és népzene
 Pankotai Norbert – Tajti Music
 Kerekes Kornél, Bolbach Gábor (Punnany Massif) – könnyűzene

Az ünnepélyes megnyitó augusztus 6-án, az iskola emeleti galériájában volt. Itt hoztunk létre Gáborral és Bélával közösen, egy közel 300 darabból álló népi hangszer kiállítást. A polgármesteri köszöntő után Béla Kárikittyom nevű zenekara adott elő 3 dalt. A népzene kicsit át gondolva, rockosított hangszerelésben adtuk elő ezeket. Igen, adtuk, hiszen rövid próbát követően én is beálltam a csapatba. Kellemes, üdítő volt a

már jól ismert dalokat, ilyen formában játszani. A napi menetrend a fiataloknak 8 órakor kezdődött, délből ebédelték a Potykában, majd 17 óráig folytatták a közös munkát. Hetente változott a létszám és a résztvevők is mások voltak,

bár néhányan több hétre is eljöttek. Természetesen ingyenes volt a részvétel a gyermekeknek.

A program részeként, augusztus 17-én pénteken 18 órától egy mini néptáncfesztiválnak adtunk helyet a Parkban. Kezdeképpen, a kozármislenyi Józsa Gergely Néptánc Együttes, hagyományőrző táncait láthattuk. A pellérdi Nyugdíjas Klub két táncal, énekkel szórakoztatott minket csakúgy, mint a „Mezőszél” Táncegyüttes. A nyugdíjasok Kakalinka előadása megalapozta a jó hangulatot az Oroszországból érkezett „Gornitsa” együttes műsorához. A finn határ mellől jöttek el hozzánk ezek a lelkes fiatalok. Repertoárjukban megmutatták nekünk nemcsak a saját, jellegzetesen oroszos táncaikat, hanem a finnek könnyedebb, dallamosabb, számunkra közelebb álló tánc kultúráját is. Gyönyörű dalokat és zenét hallgathattunk meg,

az átkötések folyamán. Kisebbségi technikái miatt, az utolsó két táncot már a felállított színpad előtt táncolták. Vehemenciájuknak köszönhetően ugyanis sikerült beszakítani a színpadot! Szerencsére semmilyen komolyabb baj nem történt a fiatalokkal. Említésre méltó, hogy a csoport vezetője, Borisz, 63 éves!, de a fiatalokat megszálló erővel, frissességgel táncolt velük együtt. A közönség lelkes, szünni nem akaró tapsolása is igazolta, hogy kellemes, látványos műsort adtak. Ezek után megvendégtük a fellépőket, az iskola konyháján és sikerült elbeszélgetnünk néhányukkal. Hasznos és kellemes egy hónapot tudhatunk magunk mögött, remélem, hogy jövőre is sikerül elnyernünk ezt a pályázatot, aminek köszönhetően, sok érdekes tudással, élménnyel gyarapodhattunk. Köszönet mindenkinek, aki segített ebben minket!

Szerecz Gábor

KULTURÁLIS TÁBOR PELLÉRDEN

Az ÁMK rendezvényein készült fotók megtekinthetők a Pellérd honlapján és a Pellér dekes műsorában.

Horgásznyár

Ez a nyár kicsit események nélkül telt el a tavalyihoz képest! Az idén nem tudunk sajnos beszámolni hatalmas méretű halfogásokról, óriás harcsáról, nagyobb pontyokról és a murokról, ami részint köszönhető a hosszú meleg és csapadék nélküli nyárnak és a horgászok „szerencséjének”. Még az idős pellérdi horgászok sem nagyon emlékeznek olyan évre, hogy egész nyáron szinte alig esett az eső ..., ez nem is tett jót sem a halak étvágyának, sem a víz minőségének. Nagyon sok környékbeli tó küzdött vízminőségi problémákkal halpusztulással! Nálunk ezek a problémák csak kis mértékben jelentkeztek köszönhetően az év eleji kotrásnak, a tóban lévő forrásoknak, és, hogy a legnagyobb melegben is volt némi befolyása a pataknak.

Talán ennek köszönhető, hogy kapások ideje, helye picit megváltozott. Nem voltak ritkák negyven fokban történt fogások a mélyebb részeken. Idén teljesen új tómederrel ismerkedtek meg horgászaink, ami csali működött a tavalyi évben az sokaknál idén nem hozta meg kellő sikert. De azért a nyári horgász szezon is tartogatott egy két különleges fogást, bár nemes halakból idén nem volt kiemelkedően nagy zsákmány, de azért volt egy kiló tízdekás dévérkeszeg, és nem volt ritka az egy kilogramm közeli kárász, a nagyobb törpeharcsa sem. Reméljük, az ősz meghozza az esőt, a nagyobb halak étvágyát is a és a víz minősége is helyreáll.

Horgászegyesületünk idén is megrendezte szokásos háziversenyét, amit a tagok kérésére szeptember másodikán vasárnap rendezett meg reggel hat és

az Amur - Kiss György zsákmánya

Amatőr fotó

dél előtt tíz óra között. Gyülekeztek is a horgászok szép számban e korai órán, akiket a szervezők idén egy kis reggeli-vel és pálinkával vártak, majd a nassolás és a helyek kihúzása után az szokatlan szeptemberi melegben megkezdődött a küzdelem. Az első órában nem történt jelentősebb fogás csak egy- két másfél kilogramm körüli ponty akadt horogra. Úgy is nézett ki, hogy nem is lesz nagyobb fogás, míg fél kilenckor szerény személyemnek sikerült kifognom egy kettő és fél kilogramm fölötti a murt, majd rögtön egy másfél kilós pontyot, és ezzel biztosan nyertem a felnőtt verseny! Szerencsémre volt gyermek kategória, hiszen itt felnőtteket megszenvedő fogásokat mutatott be egy fiatalember: Strasszer Márton, aki két

darab pontyával majdnem megelőzött... Felnőtteknél második helyezett lett Császár László, Jagodics Atilla ismét jó helyezést ért el most ő lett harmadik. Gyerekeknél a második helyezett Nagy

Strasszer Márton
I.helyezett-gyermek kategória

Amatőr fotó

szolid reggeli...

Amatőr fotó

Dániel lett. A díjakat idén is a „Nagy Bt horgászbolt” ajánlotta föl, aminek értékét ez egyesületünk megduplázta. Ez úton is szeretnénk megköszönni. Nagy Károlynak a felajánlást.

Az őszi hónapok reméljük, meghozzák a várva várt csapadékot, ami kedvezhet egyrészt a ragadozó halak, és a téli hónapokra készülő nagyobb pontyok étvágyának, így lehetőség nyílik az esetleges kapitális méretű halak megakasztására. Ehhez kívánok mindenkinek egy kis horgászszerencsét és jó fogást!

Ifj. Kiss György

Szüret a szőlőhegyen

Ilyen korán még nem kezdődött szüret, mint idén. A rendkívüli időjárás miatt a mennyiség a tavalyinál kevesebb és a bogyókból kinyerhető szőlőlé is kevesebb. A termés csökkenés 20-25%-ra becsülhető. Ez egyrészt a június eleje óta tartó csapadékszegény, aszályos időszakkal magyarázható, továbbá a nagy forróság és a fagykár is jelentős hatással volt a termésre. A sav-cukor egyensúly sem a legkedvezőbb és emiatt is fontos volt a szüret időzítése.

Ajánlatos a szüretelést a kora reggeli, hajnali órákban végezni, nehogy felmelegedett, forró fürtöket kelljen feldolgozni. Ennek során lehetőleg zúzó-bogyózót használjunk, hogy a kocsányt elválasszuk a bogyóktól. A nem kellően beérett kocsányból a mustba nem kívánatos anyagok jutnak és „zöld ízt” adnak a majdani bornak. A préselés fontos művelet mert befolyásolja a mustot és a bor minőségét. Az az általánosan elfogadott, ha 100 kg cefréből 65 liter mustot nyerünk. Az idei évben ez biztosan lényegesen kevesebb lesz a már korábban említett okok miatt. A mustkezeléshez kapcsolódik, hogy a túlmelegedett pincékben és prэшázakban a mustot hűteni kell. Ezt jéggel teli műanyagpalackokkal tehetjük. Fontos, hogy az erjesztéshez használt hordót ne töltsük tele, 15-20 százaléknyi erjedési űrt hagyjunk és az erjedési folyamatot ellenőrizzük. Az erjedéskor nagyon figyeljünk, mert a keletkező mustgáz szagtalan és mérgezőt okoz.

A tragédia megelőzésére ajánlott hagyományos módszer, hogy a pincébe gyertyával menjünk le. Ha elalszik, azonnal távozzunk, mert mustgázzal telített az erjesztő helyiség. Az erjedés befejeződésekor az új bort fejtsük le a durva seprőről és végezzünk alapkénevezést. Ha kénport használunk, akkor 1dkg/100 liter, az 5 %-os folyékony kénből 2,5dl/100 liter mennyiséget adagoljunk.

Schmidt Mátyás
Kertbarát Klub Elnöke

Hazahívogató falunap Szalókán

Az ÁMK rendezvényein készült fotók megtekinthetők a Pellérd honlapján és a Pellér dekes műsorában.

Az új református lelkipásztor bemutatkozása

Áldás Békesség!

Szeretettel köszöntöm Pellérd község lakosait! **Andrási Kristóf** vagyok, a Pellérdi Református Keresztyén Leányegyházközség új lelkipásztora. Bár a templomot látogató reformátusoknak már volt alkalma megismerni engem, ugyanis július közepe óta vagyok itt Pellérden, ám a falu közössége előtt most adódott lehetőség számomra a bemutatkozásra, mellyel, örömmel élek is.

1988-ban születtem Pécsen.

Tanulmányaimat is itt végeztem, a Pécsi Református Gimnáziumban érettségiztem. A tanulás mellett a sport végig meghatározó és jelentős szerepet töltött be az életemben egészen a középiskola végéig. Ökölvívással, Kick-box sportággal és röplabdával foglalkoztam. Legjobb eredményem, Kick-box Országos Diákolimpián III. helyezés. 2005-ben tanáraim ajánlására, a Johannita Lovagrend magyar tagozatától elismerésben részesültem kimagasló tanulmányi eredményemért és protestáns életvitemért. Az autók és motorok szeretete egészen kisgyermekkorom óta végigkísér, ennek okán, autószerelői végzettséggel is rendelkezem. A lelkipásztori szolgálatra való elhívásom felismerése után, teológiai tanulmányaimat a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Karán végeztem, ahol az előírt tanulmányi és gyakorlati követelmények teljesítése után, ez év júliusában szereztem diplomát.

A Magyarországi Református Egyházban elindult egy folyamat, melyen belül, új gyülekezetek alapítása, illetve már meg lévő, kis gyülekezeti közösségek megerősítése és önállósítása, saját lábra állítása a cél. Ennek keretében rendelt ki engem a Dunamelléki Református Egyházkerület püspöke ide Pellérdre, hogy ezen munkálkodjak. Legfontosabb célomnak, most rövidtávon egyrészt a református közösség tagjainak megismerését, másrészt a falu élete ritmusának, mindennapjainak a feltérképezését tartom. Mind lelkipásztori szolgálatomban, mind személyes életemben kiemelten fontos szerepet tölt

be az ökumené, a más keresztény felekezetek felé való testvéri oda fordulás, ezért itt a faluban a katolikus gyülekezettel kialakult jó kapcsolatot a jövőben is ápolni és megőrizni igyekszem. A hosszabb távú célok között szerepel, a gyülekezeti élet kiszélesítése, új hététközi alkalmak elindítása. Ezekben belül mind a fiatalabb, mind az idősebb generáció, mind a gyülekezetalapítás és templomépítés nagy munkáját elvégző jelenlegi gyülekezeti tagok, mind pedig a Biblia és Jézus Krisztus személye iránt érdeklődő, ám az egyházi keretektől távol álló és azoktól idegenkedő emberek meg tudják találni azt az időpontot, azt a gyülekezeti alkalmat és azt a közösséget, ahol jól érzik magukat és ahová szívesen jönnek el. Természetesen mind személyes életemben, mind lelkipásztori tisztségemben úgy kívánok jelen lenni itt Pellérden, hogy a falu közösségének életét segítsem, a jelen és a jövő feladatainak és kihívásainak megoldásához hozzájáruljak.

A református egyházzal, hittel, Bibliával kapcsolatos kérdésekkel, lelki problémákkal, illetve bármilyen észrevételekkel és javaslatokkal nyugodtan keressenek meg engem, boldogan állok a falu közösségének szolgálatára.

Elérhetőségeim:

Tel.: (+36) 30 470 6400

E-mail: reformatuspellerd@gmail.com

Református istentisztelet:

vasárnap és ünnep első napján 9:00 órai kezdettel

MOLNÁR MÁRIA segítője LOMON JÓZSEF (1)

Sokszor mondjuk, hogy Isten útjai kifürkészhetetlenek, vagy a titkok az Úréi, mint a Bibliában olvassuk is. Így volt ez Molnár Mária életében is, mert Isten előre gondoskodott Mária testvér segítőjáról. Persze volt több is, de mindegyik közül LOMON JÓZSEF személye a legkiemelkedőbb. Ő volt az, aki jóban, rosszban mindig Mária testvér mellett volt. József Máriát anyjaként szerette és tisztelte, Mária pedig Józsefet gyermekeként szerette, segítette először őt magát, majd családját. „Nagyszerű segítőm van: Lomon, aki szakácsom, nyelvmesterem, az iskolában segítőtársam. Nagyon ügyesen főz, tisztán tartja a házat, jobban vigyáz a holmimra, mint én magam. Mos, vasal rám este pedig elkísér a betegek látogatására. Ha beteg vagyok, úgy

ápol, mintha édesanyám lenne. Mindezt Jézus iránti tiszteletből teszi. Nagyon szereti az Urat...” Lomon József fiatalon zárta szívébe Jézus szeretetét. Igyekezett is úgy élni, ahogy a Jézus várta tőle. De a pitilui szokás szerint nem a szerelmes választotta ki élete párját, hanem a szülők. Még fizetni is kellett a menyasszonyért. „Lomon házat épít... de nem akarja elvenni feleségül a leányt, mert az nem akarja Jézust megismerni. Egyre csak hajtogatta... nem veszem el, mert nem szereti Jézust. Csak akkor veszem el, ha a mi templomunkba jön imádkozni.” Mária Mánuszról átment Pitilura, hogy „Lomont imádsággal erősítse, hogy tartson ki hitében, amint Lomon megpillantott zavarba jött. Azonnal a tengerhez ment, megmosta magát, tiszta ruhát kötött a dereka köré és csak azután jött hozzám. Bementünk

az iskolába imádkozni. Mit tettél Lomon? Kérdeztem tőle. Mindig mondtad, előbb Jézust szeresse, aztán veszed feleségül. Erre heves sírás tört ki belőle. Sírva mondta: Missziz, én nem vettem meg azt a leányt, hanem a testvéreim fizettek neki mindent... Nagyon fáj a szívem, mert félek, hogy Jézus elhagy engem.” Természetesen az esküvőnek meg kellett történnie, de Lomon József továbbra is szolgálta az Urat és Máriát. Lomon volt Pitilun, aki megkeresztelkedett és a keresztségben a József nevet vette fel. Lomon József volt Mária testvérrel a legtöbbet a missziós utakon, a szárazföldön a falvakat járva, vagy a viharos tengeren védve Mária életét. Lomon József megtanult írni, olvasni és Mária testvér által több magyar családdal levelezett! Szerette volna látni Mária „Nagy faluját.” Doepekké – mis-

szionárius – „jöttek Magyarországra és József egy keménykötésű könyvet kért, hogy hozzanak neki, amelybe a már lefordított, de még ki nem nyomtatott ígét írhatná. Füzet alakú és meglehetősen vastag legyen, mert Mózes, Sámuel és az Újtestamentum könyveit szeretné beleírni, hogy szolgálhasson másoknak is vele.” Isten előrelátó, mert ez a második világháború alkalmával elrejtett Biblia a miszionáriusok kivégzése után, volt a keresztyének lelki tápláléka a hívő benszülötteknek. Molnár Mária, amikor haza jött Magyarországra szabadságra, a nagy hajón „néhány megkeresztelt

férfi és József lejöttek a kabinba, hogy megnézzék, hogy hol alszom a nagy úton. Pál nem tudott szólni egy szót sem, csak zsebkendőjét szorította szeméhez, József pedig vonagló ajakkal mondott valamit, de nem értettem. Sírva mindnyájan eltűntek a kenun.”

Lomon József szorgalmasan levélben tájékoztatta Mária testvért a misszió helyzetéről a mindennapi életéről. „Anyám Missziz Molnár! Én e szavakat írom hozzád. A keresztyének mind szorgalmasan eljárnak az istentisztelekre és nagyon örvendezők. Most ismét 15-öt készítek elő a kereszteléshez,

hogy Jézus követői legyenek. Amire te visszajössz, csak keresztyéneket találsz itt Pitilun.” Majd beszámol arról, hogy a néhány gyerek Mária testvér házába bement, szétdobálták a ruhákat és megették a konzerveket.”

Úgy hiszem sok ilyen Lomon Józsefre lenne szükség ma is az Egyházban, a gyülekezetekben. Áldja meg az Isten azokat a Józsefeket (még ha asszonytestvérek is) akik áldozatot tudnak hozni Jézusért, a lelkivezetőért, mert ezzel építik Isten országát itt a földön.

Közli: v.l. Szalay Lajos ref. lp.

Dr. Gulácsy István

1942-2012

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy Dr. Gulácsy István pellérdi volt képviselő 2012. augusztus 13-án, életének 70. évében váratlanul örökre eltávozott közülünk.

**Emlékét kegyelettel megőrizzük.
Nyugodjon békében!**

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

A Mecsekvidék Helyi Közösség Egyesület pályázati hírei

A Mecsekvidék Helyi Közösség Egyesület 2012. szeptember 28-án, Pécsen, a Kodály Központban rendezi meg „Az élhető vidékért: gazdaság- és közösségfejlesztés” elnevezésű szakmai konferenciát. A rendezvény célcsoportja a régió helyi termék előállítói és lehetséges forgalmazói, valamint a térség civil szervezetei. A konferencia szervezésében és lebonyolításában a regionális és helyi szervezetek, a baranyai akciócsoportok működnek együtt. A térség őstermelői, helyi termék előállítói, kézművesei kiállítás keretében mutatják be saját termékeiket.

A konferencia 10 órakor kezdődik, melyet a Vidékfejlesztési Minisztérium képviselője nyit meg. Ezt követően szakmai előadások következnek, melyeknek fő témái a helyi termék és védjegy, a helyi termék előállításának, piacra jutásának gazdasági, jogi feltételei, adózási kérdések, és a lehetséges értékesítési csatornák. A rendezvény másik témaköre civil szervezetek problémáiról szól, a közösségek szerepről, küldetéséről, közhasznúságról, az új civil törvény szabta keretéről és lehetőségeiről. Szekciósüléseken és kerekasztal beszélgetéseken a bírói gyakorlatról lehet kérdezni és meghallgatni az adóhatóság tanácsait. A rendezvényt a Nagykéri Kórus fellépése, az esti népzenei találkozó zenészei és a helyi

termék előállítók bemutatói színesítik. A konferenciát este a Baranyai népek zenéje program követi.

2012 őszén lehet benyújtani támogatási kérelmeket a Darányi Ignác Terv ÚMVP III. tengely Falumegújítás és –fejlesztés jogcímmel. 5 célterületre lesz mód pályázni, helyi vagy országos védelem alatt nem álló, a település megjelenésében szereppel bíró épületek, épületrészek külső és egyes esetekben belső felújítására, korszerűsítésére, bővítésére, átalakítására, új épületrész kialakítására (1.célterület); a település környezetét és megjelenését javító fejlesztésre (2.célterület); új helyi piacok létrehozására, meglévők fejlesztésére, bővítésére, az előírásoknak történő megfeleltetésére (3.célterület); játszóterek kialakítására, meglévők korszerűsítésére (4.célterület); nem fedett sport és atlétikai pálya, kerékpáros pálya gördeszka pálya kialakítására(5.célterület). A Mecsekvidék Egyesület elnökségének lehetősége volt az egyes célterületekre vonatkozóan és a pályázat teljes támogatási összegének meghatározására. A döntés értelmében összességében maximálisan 20 000 000 Ft-ra, célterületenként pedig maximálisan az 1. célterület esetében 15 000 000 Ft, a 2. célterület esetén 10 000 000

Ft, a 3. célterület esetén 5 000 000 Ft, a 4. célterület esetén 3 000 000 Ft, az 5. célterület esetén 10 000 000 Ft. lehet pályázni. A támogatási összegek és a pályázatot meghirdető jogszabályok jelenleg jóváhagyás alatt vannak. szerűsítésére (4.célterület); nem fedett sport és atlétikai pálya, kerékpáros pálya gördeszka pálya kialakítására(5.célterület). A Mecsekvidék Egyesület elnökségének lehetősége volt az egyes célterületekre vonatkozóan és a pályázat teljes támogatási összegének meghatározására. A döntés értelmében összességében maximálisan 20 000 000 Ft-ra, célterületenként pedig maximálisan az 1. célterület esetén 15 000 000 Ft, a 2. célterület esetén 10 000 000 Ft, a 3. célterület esetén 5 000 000 Ft, a 4. célterület esetén 3 000 000 Ft, az 5. célterület esetén 10 000 000 Ft. lehet pályázni. A támogatási összegek és a pályázatot meghirdető jogszabályok jelenleg jóváhagyás alatt vannak.

Az Egyesület aktuális információ elérhetőek a **www.mecsekvidek.hu** oldalon.

Vanyúr Arnold
területi referens
Mecsekvidék HACS

Királyaink

II. FERDINÁND

x = **Graz. 1578. július 9.**

+ = **Bécs. 1637. február 15. Király. A Habsburg-ház tagja.**

URALKODOTT: 1618. július 1.-től - 1637. február 15-ig. Egyidejűleg német-római császár és cseh király 1619-37-ig. I. Ferdinánd unokája. Károly főherceg és Mária bajor hercegnő /+1608/ fia, 3 fiú- és 7 leánytestvére volt. 1600-ban vette feleségül Mária Annát /+1616/, tőle 2 fia /egyik III.Ferdinánd/ született. Második felesége Dounzaga Eleonóra hercegnő, tőle 1 fia és 2 leánya született. Katolikus nevelésben részesült. 1586-ban elsőként iratkozott be, az akkor alapított grázi egyetemre, de tanulmányait 1590-től az ingolstadt-i jezsuita egyetemen folytatta. Apja halála után /1591/ csak 12 éves volt, gyámjai kormányozták. Nagykorúsága után, 18 évesen hozzálátott a protestantizmus erőszakos visszaszorításához, mely gazdasági eredményt is hozott, mivel a gazdag protestánsok kivándoroltak. A török elleni harcokban egyáltalán nem jeleskedett. 1601-ben hozzáfogott a kánizsai vár ostromához, kudarc lett belőle. Így végződött a Velencével vívott küzdelme is 1615-17-ben. Rudolf halála és Mátyás gyermektelensége folytán 1617-ben cseh, majd 1618. július 1.-én Pozsonyban magyar királlyá koronázták. Csehországban már 1618 óta folyt a Habsburg ellenes harc s a felkelők trónfosztottnak nyilvánították. Késébe ejtő helyzete csak azután javult, hogy császárrá koronázták. A cseh felkelőkkel szövetséget kötött Bethlen Gábor már Bécsben fenyegette. Miksa 25000 fős seregével megadásra kényszerítette Felső-Ausztriát, majd csapataival együtt 1620. november 8.-án Prága mellett vereséget mért a felkelőkre. Bethlen Gáborral, akit közben királlyá választottak a beszercebányai országgyűlésen, nem bírt, végül 1622-ben Nikolsburgban békét kötött vele. Bethlen kivonult Alsó Magyarországról, viszont megkapta Felső Magyarország 7 vármegyéjét és szuverén államnak ismerte el Erdélyt. Ami nem sikerült Magyarországon, az maradtalanul megvalósult az osztrák tartományokban és Csehországban. Minden tartományban szigorúan megtorolták a lázadásokat, a protestánsokat pedig kíméletlenül üldözték. 1627-ben megszüntette Csehország viszonylagos önállóságát. Hatalma csúcsán 1629-ben kiadta az úgynevezett restitúciós ediktumot, mely kötelezte a protestánsokat olyan birtokok visszaadására, melyet az augsburgi vallási béke /1555/ óta vettek el

a katolikusoktól. 1630-ban a választófejedelmek követelésére elbocsátotta legkiválóbb hadvezérét A. Wallensteint. Amikor azonban Németországba benyomult II. Gusztáv svéd király csapataival és sorozatos vereségeket szenvedtek, teljhatalommal ismét Wallensteint állította csapatai élére s győzelmeivel a katonai egyensúly helyre állt. Wallenstein azonban nem felejtette el a megaláztatást és összeesküvést szőtt ellene, a terv kitudódott s Wallensteint megölték. Egy évvel halála előtt fiát /III.Ferdinándot/ német királlyá választották /magyar királlyá már 1625-ben megkoronázták/. Békére való törekvését Pázmány Péter esztergomi érsek is támogatta. A birodalmi gyűlésről hazatérve meghalt. A grazi mauzóleumban temették el. Élt: 59 évet.

III. FERDINÁND

x = **Graz. 1608. július 13.**

+ = **Bécs. 1657. április 2.**

Király. A Habsburg-ház tagja.

URALKODOTT: 1637. február 15.-től - 1657. április 2.-ig. Egyidejűleg német-római császár és cseh király 1637-57-ig. II. Ferdinánd és Mária Anna bajor hercegnő fia, 2 fiú- és 2 leánytestvére volt. 1631-ben vette feleségül Mária Anna spanyol hercegnőt /+1646/, akitől 2 fia /IV. Ferdinánd és I. Lipót/ és 1 leánya született. Másodszor 1648-ban Mária Leopoldina főhercegnőt /+1649/ vette nőül, tőle 1 fia született. Harmadszor 1651-ben nősült, Gonzaga Eleonórát vette el, akitől 2 leánya született. Bátyjai korai halála után lett trónörökös. Gyenge, törekény, magas vékony alkatú volt, kiváló nevelésben részesült. Ifjú korában a jezsuiták befolyása alatt állt, uralkodóként mellőzte őket. 7 nyelven beszélt /magyarul is/. Apja még életében magyar /1625. november 27. Sopron/ és cseh /1627-ben/ királlyá, 1636-ban német királlyá koronáztatta. Wallenstein meggyilkolása után a hadsereg fővezére lett, a tényleges parancsnokságot a tapasztalt tábornok M. Gallas gróf végezte. 1634-ben együttesen álltak annak a seregnek az élén, mely Nördlingennél nagy győzelmet aratott a francia-svéd csapatok felett. Apja halála után 1637. február 15.-én lépett trónra. Ugyanekkor a franciák ügyes manőverrel Erdélyt is bevonták a háborúba és 1644-ben I. Rákóczi György is megindult ellene.

Most már mielőbb szeretne volna befejezni a háborút s 1648-ban aláírta a békét Vesztfáliában Francia- és Svédországgal. Tudomásul vette Birodalma szétagoltságát és, hogy csak névleges hatalommal rendelkezik egyes tartományok felett. Saját országában viszont nem tűrt jogi korlátozást és folytatta ellenreformációs politikáját. Magyarország egész uralkodása alatt nem sok jót könyvelhet el. Az 1640-es évek elején I. Rákóczi György támadásai ellen kellett védekeznie, majd 1645-ben békét kötött vele Linzben. Ez tulajdonképpen a bécsi béke megerősítése volt, mely biztosította Rákócziak /a Bethlennek átadott/ 7 vármegyéjét, a parasztok szabad vallás gyakorlását, a templomfoglalások megszüntetését. Szerencséje volt, hogy a Portán is nyugalomra vágytak. A szultán további 22 évre meghosszabbította a zsitvatoroki békét. Ezért megtiltotta, hogy a magyar főurak hadi vállalkozást indítsanak. A marhakereskedelmet külföldiek kezébe adta, melyet a magyar kereskedők elleneztek. Ez, de különösen idősebb fia halála arra kényszerítette, hogy összehívja az országgyűlést és ifjabb fiát, Lipótot királlyá választassa, de az 1655. évi országgyűlés ezt meg is tette, sőt meg is koronázták, de a Habsburgok örökös királyságát elutasították. Vonzódott a természettudományhoz, művészethez, irodalomhoz, maga is írt verseket. Szenvedélyes műgyűjtő volt, kedvelt festői közé tartozott: P. P. Rubens, V. T. Tiziano. Évei múlásával pesszimizmusa csüggedéssé vált. A bécsi kapucinosok kriptájában temették el. Élt: 49 évet.

IV. FERDINÁND

x = **Bécs. 1633. szeptember 8.**

+ = **Bécs 1654. július 9.**

Király. A Habsburg-ház tagja.

Trónra nem lépett. III. Ferdinánd és Mária Anna spanyol hercegnő fia, 2 fiú /köztük I. Lipót/ és 3 leánytestvére volt. Nőtlen maradt. Apja korán bevonta a kormányzásba. 1647. július 16-án Pozsonyban a rendek királlyá választották apja kívánságára és még aznap meg is koronázták. 1647-ben a cseh koronát is a fejére tették Prágában, majd német királlyá is megválasztották 1653-ban és meg is koronázták. IV. Fülöp spanyol király lányát vette volna el, de himlőben hirtelen meghalt. Élt: 21 évet.

Szigeti János

BARANYA MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

BŰNMEGELŐZÉSI OSZTÁLY

7622 PÉCS, VARGHA D. U. 1. 7601 PÉCS, PF: 237.

TELEFON / FAX: 72/504-400; 72/504-484

IRM.: 23/11-99 / 10-45;

E-MAIL: ambrusz@baranya.police.hu

Lakossági tájékoztató

Több figyelmet a közlekedőktől!

Kedves Olvasó! Ma a Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság Közlekedésrendészeti Osztály munkatársa által készített baleset-megelőzési tájékoztatót tartja kézben.

Több figyelmet a közlekedőktől!

Megyénkben az elmúlt hétvégén hat személyi sérüléssel járó baleset történt. A balesetek időponthoz, helyhez nem köthetőek, azonban közös bennük, hogy nagyobb odafigyeléssel megelőzhetőek lettek volna.

Egy baleset az éjszakai órákban következett be a vezető elalvása miatt.

Két kerékpáros ütközött, mely során mindketten megsérültek. Az ütközésben közrejátszott az ittasság is.

Egy motorkerékpárral közlekedő férfi a Zobákpusztá és Magyarereggy közötti kanyargós úttesten nem az út vonalvezetésének megfelelő sebességgel közlekedett, emiatt megcsúszott és a vízelvezető árokban landolt, könnyen sérült. Nem úszta meg könnyű sérüléssel az Orfű külterületén szintén az út vonalvezetéséhez nem megfelelő sebességgel közlekedő autó utasa a szemből közlekedő autóbusszal történő ütközést, súlyos sérüléseket szenvedett, mivel a személyautó áttért a bal oldali forgalmi sávba.

Egy segédmotoros-kerékpárral közlekedő fiatal figyelmetlensége miatt felhajtott az útpadkára és elesett, könnyű sérüléseket szenvedett, egy idős személygépjárművel közlekedő férfi pedig udvarába történő beállás során egy fának ütközött, utasa ennek következtében súlyosan sérült.

2012 augusztusában Baranya megyében 7 halálos kimentelű baleset történt. Nem jelenthető ki konkrétan, hogy

valamilyen azonos hibát vétettek volna az okozók, különbözőek a baleseti okok. Három baleset sebességtúllépésre vezethető vissza, két esetben nem adták meg az elsőbbséget jelzőtábla utasítása ellenére, illetve egy-egy esetben szabálytalan előzés és figyelmetlenség okozott halált. Az áldozatok közül ketten bizonyos, hogy nem használták a biztonsági övet. Ha emiatt kiesnek a járműből, nem sok az esély az életben maradásra... Az okozók 18 és 54 év közötti férfiak voltak.

Bizonyára a szokatlanul meleg idő is szerepet játszott a balesetek bekövetkezésében, azonban ne felejtsek el, hogy egyiket sem az út vagy a jármű hibája idézte elő, hanem emberi tényező, a mulasztás. Nagyobb odafigyeléssel elkerülhetőek lettek volna ezek a balesetek és a hét embert nem gyászolnák rokonaik, ismerőseik...

Közeleg a szeptember, mely a tanévkezdés miatt még nagyobb odafigyelést követel a gyalogosan és a járművekkel közlekedők részéről egyaránt. Tovább folytatódik „Az iskola rendőre” program, melynek keretében kollégáim már sort kerítettek az iskolák környékén lévő jelzőtáblák és útburkolati jelek felülvizsgálatára, majd a tanévkezdés első napjától szeptember végéig a baleseti szempontból frekvenciát helyen lévő iskolák környékén a reggeli és délutáni órákban a kijelölt gyalogos-átkelőhelyeknél polgárőrök közreműködésével segítik a gyerekek közlekedését.

Figyelmet fordítanak továbbá a közlekedők biztonsági öv, valamint a gyermek utasok gyermekbiztonsági rendszereinek ellenőrzésére, mivel a gyermekek legtöbbször utasként sérülnek meg.

Ajánljuk, hogy a szülők válasszanak olyan útvonalat az egyedül közlekedő

gyermekek számára, ahol minimális a baleset bekövetkezésének kockázata. Nem mindig a legrövidebb útvonal a legbiztonságosabb. Fontos, hogy a szülő is mutasson példát gyermekének, csatolja be a biztonsági övet, ne hajtson át a tilos jelzésen és ott álljon meg az iskola környékén, ahol ez megengedett és biztonságos.

Beszélgessenek el a gyermekeikkel az adódó veszélyhelyzetek felismeréséről és a megelőzési lehetőségekről. Pl.: soha ne lépjenek úttestre jármű vagy fa takarásából, mindig a kijelölt gyalogos átkelőhelyen közlekedjenek, amennyiben forgalomirányító fényjelző készülék van a kereszteződésben, kizárólag zöld jelzésnél lépjenek az úttestre. Ha már nagyobb a gyermek és kerékpárral jár iskolába, fontos, hogy a kerékpár fel legyen szerelve a kötelező tartozékokkal, tartsák be a láthatóságra vonatkozó KRESZ-szabályt, hiszen egyre korábban fog sötétedni.

Nem kevésbé fontos, hogy a gyermek tisztában legyen a közlekedési szabályokkal. Ebben segít a „Szuperbringa” program, melynek keretében a gyerekek megtanulják a rájuk vonatkozó kerékpáros alapismereteket és a tanfolyam végén sikeres vizsga letétele után „Kerékpáros igazolvány-t” kapnak. A programról érdeklődjenek az iskola-rendőröknél!

Az előző tanévben „Az iskola rendőre” programhoz megyénkben 84 általános iskola csatlakozott, a delegált rendőrök létszáma 77 fő volt.

Kérjük, hogy a közlekedők az eddiginél jobban vigyázzanak egymásra és legdrágább kincseinkre, a gyerekekre!

Balesetmentest közlekedést kíván a Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság Közlekedésrendészeti Osztálya.

Gyorsan, egyszerűen, hatékonyan és "zölden" Tízéves a PROWATECH Kft.

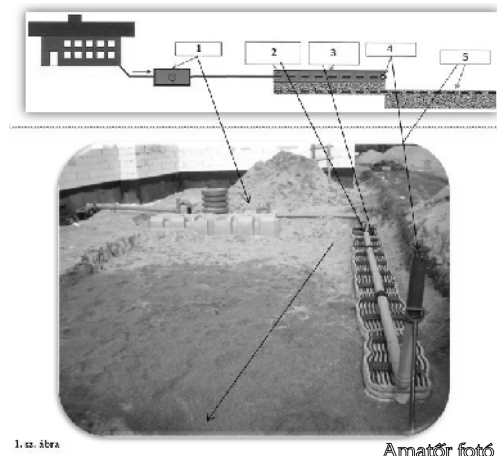
(A településünkön működő vállalkozások bemutatását a PROWATECH Tervezői, Építőipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft-vel folytatjuk.)

A 2002 elején alakult családi vállalkozásunk mára országsszerte ismert, és elismert céggé nőtte ki magát. Ha a helyiek számára nem hangzik ismerősnek a név, annak az az oka, hogy főként önkormányzatokkal állunk kapcsolatban, szennyvízkezelés és csatornázás tervezésével foglalkozunk. Annak érdekében, hogy a címben említett módon, azaz gyorsan, egyszerűen, hatékonyan és "zölden" tudjuk a megrendelőinket kiszolgálni, korszerű tervező irodát alakítottunk ki. A teljes tervezési folyamat számítógépen történik, a napi irodai munkából is "számúztuk" a papírt. Minden dokumentum könnyen előkereshető digitális állományunkból. ISO 9001 tanúsítással rendelkezünk, aminek dokumentálása szintén szoftveresen történik, nem kell az adminisztrációt külön elvégezni, mert a dokumentumkezelő rendszerünk kompatibilis az ISO 9001 követelményeivel. A korszerűsítéshez az UMVP mikrovállalkozások fejlesztése pályázatán 2009-ben támogatást is nyertünk.

A kezdetektől az volt a célunk, a megrendelőinknek a legoptimálisabb megoldást találjuk meg, figyelve arra, hogy egy beruházást nemcsak megvalósítani kell, hanem fenntartani is, ami sokszor jóval nagyobb feladat. Ezért lettünk elkötelezettjei a természetközeli megoldásoknak.

Vállalkozásunk eddigi tevékenysége arról szól, hogyan lehet kisebb-nagyobb településeken az egész falu közös szennyvízrendszerét gazdaságosan kiépíteni.

Alapelvünk, hogy mindenre van egy jobb megoldás, meg kell csak találni. Ennek az elvnek köszönhetően jelenleg azon dolgozunk, hogy egyéni igényekre is tudjunk alternatívákat kínálni családoknak, intézményeknek, vállalkozásoknak egyaránt. Különösen olyan helyeken fontos ez, ahol a szennyvízrendszer még nem épült ki, és erre a közeljövőben, sőt egyáltalán nincs is sok esély, mert pl. üdülő övezetben, külterületen, ritkán lakott településen fekszik az ingatlan. Szerencsére rengeteg lehetőség közül választhatnak ilyenkor is a megbízóink, akár olyan egyedi tisztítót is, amelynek a fenntartási költsége kb. évi(!) egy-kétezer

1. sz. ábra

Amatőr fotó

forint egy négy fős család esetén, a beruházás pedig akár önerőből is, egy nap alatt megvalósítható.

Tíz éves múltunk arra kötelez bennünket, hogy a változó gazdasági és jogi környezethez folyamatosan alkalmazkodjunk, és keressük az újabb, az emberek életét megkönnyítő megoldásokat, akár csak egy dologban is.

Provender József, Fazekas Cecília
tulajdonosok

Elérhetőségeink:

www.prowatech.hu
info@prowatech.hu

Pályázat!

"Az én zöld irodám" címmel pályázatot hirdetünk 0-99 éves korig. Olyan ötleteket várunk, amelyek humoros vagy nagyon komoly formában mutatják be, hogy milyen lenne egy igazán környezetbarát iroda. Az alkotások műfaja, formája szabadon választható. A legjobb pályamunkákat honlapunkon megjelentetjük.

Fődíj:

A nyertes életkorának megfelelő ajándékcsomag min. 20 000 Ft értékben

A pályázatokat ide kérjük eljuttatni:

PROWATECH Kft.

7831 Pellérd, József A. u. 14.

vagy

info@prowatech.hu

A pályázatnak tartalmaznia kell a pályázó életkorát és valamilyen elérhetőséget.

Amatőr fotó

PELLÉRD KÖZSÉG ESEMÉNYNAPTÁRA 2012. szeptember - október - november

Időpont	Esemény	Helyszín	Szervező
minden hétfőn és szerdán 19.30-tól 20.30-ig	Kangoo Jumps	Művelődési Ház	Horváth Alexandra 0630/900-2303
minden csütörtök 9.00	Baba-Mama klub	Művelődési Ház	Jakab Andrásné
minden péntek 18.30	Mezőszél Táncegyüttes táncpróba	Művelődési Ház	Bodai Tiborné
minden vasárnap 15.00	Nyugdíjas Klub Klubnap	Művelődési Ház	Magdó Jánosné
minden hónap utolsó péntek 18:00	Kertbarát Klub Klubnap	Iskolai ebédlő	Schmidt Mátyás
2012. szeptember 15.	Szüreti Mulatság (Pellérd)	Brázay Kastélypark	Medgyesi Antal, Szerecz Gábor
2012. október 1.	Zenei világnap	ÁMK	Medgyesi Antal
2012. október 5.	Aradi vértanúk napja	ÁMK	Medgyesi Antal
2012. október 7.	Idősek napja	Művelődési Ház	Szerecz Gábor
2012. október 23. 18:00	Községi szintű megemlékezés a nemzeti ünnep alkalmából.	Művelődési Ház	Szerecz Gábor
2012. október 29-től – november 04-ig	Őszi Szünet	ÁMK	Medgyesi Antal

HIRDETÉSEK

Áraink:

7x10 cm: **2000 Ft/megjelenés**
10x14 cm: **2500 Ft/megjelenés**
14x21 cm: **4500 Ft/megjelenés**

Következő számunk november
hónapban jelenik meg.

Reklám, illetve hirdetésfelvétel:

Pellérd Község Önkormányzata
Pellérd 7831, Fő tér 4.

Tel.: 72/587-916

AEROBIC PELLÉRDEN!

Ennyi Neked is jár!

Sok szeretettel és jó zenével várlak pörgős óráimon
a pellérdi sportcsarnokban heti két alkalommal!

KEDD	CSÜTÖRTÖK
18 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	18 ⁰⁰ -19 ⁰⁰

Elég a kifogásokból, gyere és mozogj velünk!

Üdv.: Anita ☺

Polgárőrség

24 órás elérhetősége:

Bense István
30/932-89-24
Gáspár Dániel
30/254-95-48

Kiadja:

Pellérd Község Önkormányzata

Felelős kiadó:

Tajti Zoltán polgármester

Felelős szerkesztő:

Borbély Tamás

Tördelőszerkesztő:

Bogár Krisztián

Szerkesztőbizottság

Önkormányzat:

Dávor Lászlóné

Civil szervezetek:

Bodai Tiborné,

Gálné Dávid Margit,

Kiss György.

Magdó Jánosné,

Schmidt Mátyás,

Szigeti János

ÁMK:

Medgyesi Antal

Test és Lélek:

dr. Horváth István,

dr. Péterfia Sarolta,

Molnár dr. Csillag Edina,

v. I. Szalay Lajos

Kultúra:

Szerecz Gábor,

Tóth József

Praktikák:

Strasser László

Sport:

Vérsi Ernő

Szerkesztőség:

7831 Pellérd, Fő tér 4.

+36 (72) 587 910

Fotók:

Ravadi Irénke

Nyomdai munkálatok:

B-Press Digitális Nyomda

Nyomdai előkészítés:

B-Press Digitális Nyomda.

Megjelenik:

minden két havonta,
850 példányban